

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

CENTRUM ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

Využití ICT managementem školy

Závěrečná bakalářská práce

Autor:

Obor:

Typ studia:

Vedoucí práce:

Datum odevzdání práce:

Mgr. Andrea Kroftová

Školský management

kombinované

RNDr. Jana Hrkalová

14. dubna 2006

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou závěrečnou bakalářskou práci vypracovala sama za použití zdrojů a literatury v ní uvedených.

Poděkování

Děkuji RNDr. Janě Hrkalové za odborné vedené závěrečné bakalářské práce a za cenné rady.

Děkuji Doc. Ing. Lence Turnerové, CSc. za poskytnuté rady a materiály pro závěrečnou bakalářskou práci.

Resumé

Závěrečná bakalářská práce se zabývá problematikou využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) managementem základních škol. První část práce je zaměřená na vysvětlení jednotlivých pojmů z oblasti ICT. Přináší analýzu současného stavu využívání těchto technologií na vybraném vzorku plně organizovaných a malotřídních základních škol v České republice, který vychází z vlastní výzkumné sondy a použité literatury.

Summary

Final bachelor work is engaged in the problem of using of information and communication technologies (ICT) by management of basic schools. The first part of the work is focused on explaining of the ICT terms. It brings the analyse of the actual stage of using these technologies in choosed sample fully organised and small class basic schools in CR, which comes from personal research sonde and odoptec literature.

Klíčová slova

ICT (Informacion and Communication Technology, informační a komunikační technologie), informace, informační gramotnost, informační systém, Internet

OBSAH

ÚVOD	7
1. TEORETICKÁ ČÁST	8
1.1 Informační a komunikační technologie	8
1.2 Informační systém	9
1.3 Informační gramotnost	9
1.4 Internet	11
2. PRAKTICKÁ ČÁST	12
2.1 Základní informace	12
Cíl	12
2.1.2 Formulace výzkumného problému	16
2.1.3 Hypotéza	16
2.1.4 Metody	16
2.1.5 Pilotáž	17
2.1.6 Objekt zkoumání	17
2.2 Identifikační údaje respondentů	18
2.2.1 Druhy škol	18
2.2.2 Umístění škol	18
2.2.3 Počet žáků	19
2.2.4 Počet tříd	19
2.2.5 Věk respondenta a počet let ve vedoucí funkci	20
2.2.6 Zastoupení mužů a žen ve vedoucích funkcích na základních školách	20
2.3 Souhrn zjištěných skutečností	21
2.3.1 Vybavení kanceláře počítačem nebo notebookem	21
2.3.2 Využívání počítače v oblasti řízení školy	21
2.3.3 Využívání počítače v oblasti informací	23
2.3.4 Využívání počítače v oblasti komunikace	24

2.3.5	Prezentace	26
2.3.6	Ekonomika	28
2.3.7	Ochrana dat	29
2.3.8	Další software	29
2.3.9	Komunikace s veřejností	29
2.3.10	Komunikace s pedagogickým sborem	31
2.3.11	Prezentace na pedagogických radách	32
2.3.12	Vybavení školy ICT	33
2.3.13	A co dál?	35
	ZÁVĚR	37
	3. POUŽITÁ LITERATURA	38
	4. PŘÍLOHY	40

ÚVOD

V posledním desetiletí jsme svědky obrovského a nečekaně rychlého technického pokroku v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT). Dostupnost a získávání kvalitní výpočetní techniky a kvalitního programového vybavení není v současné době problémem. Informační a komunikační technologie přinesly nové široké možnosti pro využití ve vzdělávání. Na našem trhu lze pořídit prakticky jakékoliv počítače vhodné pro aplikaci ve školském prostředí. Fungování informačních systémů ve školství je od konce 20. století spojeno právě s aplikacemi informačních technologií.

Rychlost, s jakou se do našeho každodenního života vřítily osobní počítače, počítačové sítě, mobilní telefony a další technické novinky, předčila všechna očekávání. V mnoha případech však rychlost technického pokroku nekoresponduje s rychlostí, s jakou se lidé učí tyto novinky ovládat a využívat. Jen určitá část populace, především s technickým vzděláním a dovednostmi, stihá vnímat a reagovat na množství a tempo těchto změn. Management škol musí zvládnout výpočetní techniku na úrovni, která jim umožní elektronickou komunikaci, přístup na internet, dá jim možnost řídit své školy se znalostí, co se děje u velké (větší či alespoň srovnatelné) konkurence atd. Manažeři škol musí zvládnout komunikaci a nástroje, které jim umožní získat nadhled nad činností své školy. Zároveň musí pochopit a zvládnout propagaci a reklamu své školy pomocí www stránek. Nemusí je umět vyrobit, ale především pochopit a využít jejich možnosti.

Závěrečná bakalářská práce se zabývá využíváním ICT managementem školy. Úkolem této práce bylo provést sondu, jakým způsobem jsou ICT využívány managementem základních škol plně organizovaných a malotřídních, a jak by je bylo možné využít z hlediska zefektivnění výkonu. Před provedením výzkumu byly formulovány hypotézy. Ověření je řešeno vyhodnocením odpovědí respondentů výzkumu.

1. TEORETICKÁ ČÁST

Život v informační společnosti na nás klade nové nároky. Mezi základní složky gramotnosti dnes patří práce s ICT. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let 20. století Většina zemí EU potvrdila, že pokládá zavádění ICT do vzdělávacích systémů za jeden z nejdůležitějších cílů. V roce 2000 proběhl v Lisabonu summit Evropské unie (EU), na kterém byly přijaty konkrétní strategické směry a cíle ve vzdělávání. Mezi Cíl č.1, který má za úkol zvýšit kvalitu a efektivitu vzdělávacích systémů členských zemí, patří i zajistit přístup k ICT každému.

V roce 2003 byl Radou EU rozpracován víceletý program (2004-2006) efektivního začlenění informačních a komunikačních technologií do systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě (4, s.23). Cílem programu je bojovat proti digitální negramotnosti, podporovat rozvoj výukových metod digitální gramotnosti u občanů, kteří mají problém s přístupem k tradičním vzdělávání a přípravě. Dále se snaží podpořit „virtuální mobilitu“ studentů a podněcovat „virtuální partnerství“ škol.

Byly definovány nové pojmy:

1.1 Informační a komunikační technologie (Informacion and Communication Technology, ICT)

Informační a komunikační technologie, angl. ICT se stávají na počátku 21. století komoditou, proto je 21. století právem nazýváno stoletím informací. V průběhu 90. let 20. století došlo k výrazným posunům především vlivem rozvoje informační techniky a technologie. Začala se rozvíjet disciplína informační management. Jde o transdisciplinární obor, který zahrnuje postupy manažerské práce s prostředky informatiky a systémové přístupy (13, s.38).

UNESCO charakterizuje Informační technologie jako „vědecké, technologické a inženýrské disciplíny a způsoby vedení a řízení použité při zpracovávání informací a jejich aplikaci, o počítače a jejich vzájemnou interakci lidmi a stroji a s nimi spojené sociální, ekonomické a kulturní jevy“ (8, s.82)

Informační technologie (zkratka IT) podle Jana Poura (16, s.333) je disciplína zabývající se činnostmi a prostředky, které souvisejí se získáváním, zpracováním, uchováváním a distribucí informací. Dnes se spojuje s využitím počítačů, příslušenství a s používáním počítačových sítí. Patří sem ale také telefony, faxy, kopírky, diktafony, radiové

spojení, multimediální prostředky. IT pracuje pouze s daty, která jsou nositeli informace. Díky IT není problém shromáždit velké množství dat, které může způsobit tzv. informační zahlcení, proto je nutné mít utvořen informační systém.

Někteří autoři, jako např. Jan Pour definují pod pojmem informační technologie (IT) i komunikační technologie (CT). Pro potřeby této práce budeme nadále používat termín Informační a komunikační technologie se zkratkou ICT.

1.2 Informační systém

Informační systém dle (15, s. 273) je uspořádaná soustava dat a datových toků s definovanými procesy pořizování, utřídění a výstupní prezentace. Součástí informačního systému jsou:

- objekt
- pozorovatel nebo systém sbírající data o struktuře objektu a jeho chování
- jazyk
- vlastní informace

Informační systém v oblasti školství bychom mohli charakterizovat jako způsob, jakým firma dokáže pracovat s informacemi. Požadavkem na počítačově podporované informační systémy je hospodárnost a včasnost poskytování datových zdrojů organizaci.

Aplikace ICT jsou dostupné téměř každému zájemci. Může ji využívat kterýkoliv subjekt, tedy i škola, rozhodující je kvalita informační strategie. Škola by se měla ve vnitřním prostředí otevřít aplikacím ICT a získat potřebné odborné způsobilosti, potřebné k využití předností ve svém působení. Podle (15) je součástí manažerské profesionalizace a kvalifikace schopnost osvojovat si včas a kvalitně postupy práce s daty, informacemi a znalostmi. Jde především o operace, které jsou ovlivněny existencí a inovačním rozvojem moderní informační technologie.

1.3 Informační gramotnost

„Vedoucí pracovník i znalostní pracovník má jediný nástroj – informace.“

P. F. Drucker

Informační gramotnost je soubor základních dovedností, které umožňují používat informační a komunikační technologie. Podle koncepce státní informační politiky sem patří schopnosti:

- používat počítač a jeho základní periferie
- vytvořit multimediální dokument
- využívat počítač v rámci sítě
- orientovat se ve vlastním počítačovém systému
- vyhledávat a filtrovat informace

Systém vnitřních informací je nejdůležitějším systémem školy. Při běžném provozu dochází ke shromažďování řady informací. Využití výpočetní techniky a moderní technologie nabízejí velké možnosti pro zpracování informací do statistických přehledů pro potřeby managementu školy. Většina vnitřních informačních systémů byla vytvořena proto, aby zachytila a evidovala údaje v souladu s ustanovením zákona či vyhlášky, ale ne pro smysluplné využívání při řídicí práci.

Dle Světlíka (11, 94-97) při vytváření vnitřního informačního systému by měly být splněny tyto podmínky:

- dostupnost
- rychlost
- úplnost
- relevance získaných informací

Dále je nutné dát do souladu představu managementu školy, potřebné informace a ekonomickou únosnost. Efektivní vnitřní informační systém poskytuje cenné specifické informace. Jeho rozvoj můžeme podnítit prostřednictvím propojené počítačové sítě, která zefektivňuje využití systému rozšířením a zrychlením komunikace mezi vedením školy, pedagogickým sborem a veřejností.

Systém vnějších informací poskytuje informace, které probíhají ve školním mezu a makroprostředí. Hodně informací je dostupných v tisku, odborné literatuře a Věstnicích MŠMT, které obsahují školskou problematiku. Škola již zcela běžně dostává spoustu informací prostřednictvím sítě Internet.

Mezi digitální gramotnost je definována jako schopnost používat Internet jako nástroj osobního a odborného rozvoje od mladého věku s jeho pokračováním po celý život.

1.4 Internet

Internet dle Palána (8, s.88) je celosvětová počítačová megasíť 60 tisíc propojených sítí, které mají slučitelnou architekturu s protokolem TCP/IP. Potřeba spojovat počítače vznikla na počátku jejich existence, na počátku 60. let 20. století. Byla snaha efektivněji využít strojového času tehdejších velkých sálových počítačů. U zrodu počítačových sítí stálo ministerstvo obrany USA. Vojenskou zakázku na síť, která neměla sloužit pouze k výpočtům, ale i ke komunikaci a řízení realizovaly americké univerzity. V roce 1969 byla vybudována síť Pentagonu ARPA Net. Americká vláda dovolila výsledek využívat nejen univerzitám, ale i všem vzdělávacím a nekomerčním institucím na celém světě a vznikla mezinárodní síť Internet. Univerzity a síťová pracoviště začaly síť využívat v letech 1982 – 1989. Technické vlastnosti Internetu nedovolovaly snadný přístup k informacím. Pro komerční využití byl zpřístupněn v roce 1990. Cílem bylo, aby obsahoval pouze smysluplné informace, což se dařilo pouze do roku 1993. Do této doby zůstával Internet čistě akademickou sítí. V roce 1993 byl zaveden do České republiky a vzápětí do všech českých vysokých škol. Dochází k jeho rychlému zdokonalování. Internet poskytuje tyto základní služby:

- e-mail (elektronická pošta)
- list server (elektronické konference)
- finger (zobrazení připojených uživatelů na jiných počítačích)
- ftp (přenos souborů z jiných počítačů)
- telnet (terminálový přístup na jiné počítače)
- hypertext (telnet na jiné počítače přes menu)
- archie klient (vyhledávání software v Internetu)
- irc klient (elektronická diskuse v reálném čase)
- gopher server (prostředek pro poskytování místních informací do Internetu)
- gopher klient (informační systém sítě Internet)
- přihlašování

Síťové služby umožňují uživatelům přístup k širokému spektru informací. Umožňuje komunikaci různých forem, včetně on-line konferencí, které jsou využívány i ve vzdělávání dospělých.

Problematikou využití ICT v řízení základních škol se zatím zabývalo především Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV).

2. PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Základní informace

2.1.1 Cíl

Záměrem zjišťování bylo posoudit stav využití výpočetní techniky managementem základních škol malotřídních i plně organizovaných a posoudit stav informačního systému v těchto školách.

Celý text dotazníku je uveden v příloze č. 1 i s průvodním dopisem.

Zadání jednotlivých otázek dotazníku

Pomocí prvních tří otázek došlo k rozdělení respondentů podle působiště. Z původního dotazníku byly tyto otázky přepracovány pro potřebu základních škol.

1. otázka: Jste škola

- a) *Základní plně organizovaná*
- b) *Základní škola malotřídní*

2. otázka: Umístění Vaší školy

- a) *Praha*
- b) *Město nad 100 000 obyvatel*
- c) *Město nad 50 000 obyvatel*
- d) *Město nad 20 000 obyvatel*
- e) *Město, obec do 20 000 obyvatel*

3. otázka: Charakteristika respondenta

- Počet žáků: .....*
- Počet tříd: .....*
- Věk respondenta .....*
- Počet let ve vedoucí funkci .....*
- Muž – Žena (nehodící se škrtněte)*

4. otázka: Mám ve své kanceláři k dispozici vyhovující počítač nebo notebook?

Tato otázka byla zaměřena na zjištění materiálního vybavení pracovny vedoucího pracovníka, tedy má-li vůbec možnost ICT využívat.

- a) *ano*
- b) *ne*

pokud ne, z důvodů: finančních nepotřebuji jiných (jakých)
pokud ano, využívám jej k těmto účelům:

Následující otázky byly rozděleny do jednotlivých oblastí podle toho, jaké oblasti je možné ve škole využívat. Pokud odpovídali, že dané možnosti nevyužívají, měli respondenti napsat, jaký k tomu mají důvod.

řízení školy

4.1 textové editory (vytváření dokumentace školy atd.)

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

4.2 tabulkové procesory – aktivně (tvoření grafů, seznamů, tabulek)

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

tabulkové procesory – pasivně (vyplnění tabulek např. rozpočet)

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

4.3 databáze (evidence dětí, zaměstnanců)

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

informace

4.4 internet

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

4.5 právní software (zákony, vyhlášky)

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

komunikace

4.6 e-mail

0	1	2	3	4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji		malá technická dovednost jiný (jaký)		

4.7 elektronické bankovníctví

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.8 třídače elektronické pošty

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.9 zapojení do sítě

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

prezentace

4.10 www stránky (prezentace školy)

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.11 power point (prezentační software)

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

ekonomika

4.12 PaM

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.13 účetnictví

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.14 evidence majetku

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.15 rozpočet

0 1 2 3 4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

ochrana dat

4.16 antivirový program

0   1   2   3   4
důvod pro 0 -1: nepotřebuji   malá technická dovednost   jiný (jaký)

5. Vypište prosím další software využívaný pro řídicí práci

Zde byl respondenty uváděn další software, který považují za potřebný při výkonu své profese.

6. Pro komunikaci s veřejností

V této otázce se respondenti rozhodovali, jak využívají možnost osobního kontaktu při jednání s veřejností a jak komunikují v případě, že tato možnost není.

6.1 v případě, že je možný osobní kontakt, využívám (uved'te v procentech):

- a) *pevnou linku.....*
- b) *mobilní telefon.....*
- c) *e-mail.....*
- d) *osobní kontakt.....*

6.2 v případě, že není možný osobní kontakt, využívám (uved'te v procentech):

- e) *pevnou linku.....*
- f) *mobilní telefon.....*
- g) *e-mail.....*

7. Pro komunikaci s pedagogickým sborem využívám (uved'te v procentech)

Respondenti měli uvést procenta u způsobů, které využívají při komunikaci s pedagogickým sborem.

- a) *intranet .....*
- b) *email .....*
- c) *osobní kontakt .....*

8. Pro prezentace na pedagogických radách

Respondenti uváděli, zdali vůbec používají nějaké prostředky ICT při prezentaci na poradách.

- a) *vyžívám dataprojektor*
- b) *vyžívám interaktivní tabuli*
- c) *nevyžívám ICT*
- d) *vyžívám jiné, jaké.....*

9. Považujete vybavení Vaší školy prostředky výpočetní, audiovizuální, ... techniky za dostačující?

Respondenti měli za úkol zamyslet se nad vybavením školy a následně v 10. otázce, pokud mají důvod k nespokojenosti, uvést proč.

- a) *určitě ano*
- b) *spíše ano*
- c) *spíše ne*
- d) *určitě ne*

10. Kde je nutné hledat chybu v případě nedostačujícího vybavení výše uvedenými prostředky?

- a) *nedostatečné krytí finančními zdroji ze strany zřizovatele*
- b) *pasivita při získávání dalších zdrojů*
- c) *nehospodárné vynakládání stávajících finančních prostředků*
- d) *jiný důvod, jaký.....*

2.1.2 Formulace výzkumného problému

Jak využívá ICT management plně organizovaných škol ve srovnání se školami malotřídními?

Má management k dispozici vyhovující počítač nebo notebook, využívá smysluplně tyto nástroje?

Preferuje výrazně některé druhy komunikace?

2.1.3 Hypotéza

Očekávám, že výzkumná sonda přinese tato zjištění:

Hypotéza č: 1

Management školy je dostatečně vybaven prostředky ICT. Umí je využívat jako pracovní nástroj.

Hypotéza č: 2

V současné době čtvrtina výzkumného vzorku ještě nevyužívá třídiče elektronické pošty.

2.1.4 Metody

Byl využit částečně upravený dotazník, který se zabýval praktickým využíváním počítače u ředitelek mateřských škol. Dotazník zpracovala Mgr. Světlana Cozlová v roce

2003. Formulář originálního i upraveného dotazníku je součástí přílohy. Respondentům byl rozeslán e-mailem s pokyny k vyplnění. Před jeho odesláním byla provedena pilotáž.

2.1.5 Pilotáž

Úmyslně bylo požádáno 5 kolegů, aby otestovali první verzi upraveného dotazníku. Jednalo se o ředitele, zástupce ředitele plně organizované školy, hospodářku, ředitelku z malotřídní školy a správce ICT. Složení bylo zvoleno záměrně, protože jsem chtěla slyšet jejich názory a vidět, jak se jim s dotazníkem pracuje. Všichni kolegové využívají informační a komunikační technologie delší dobu kromě zástupce, který se s nimi v době vyplňování dotazníku teprve seznamoval. Jeho informace pro mě byly zvláště cenné, protože mě upozornil na některé formulace v dotazníku, kterým dokonale neporozuměl, ještě před jeho rozesláním.

2.1.6 Objekt zkoumání

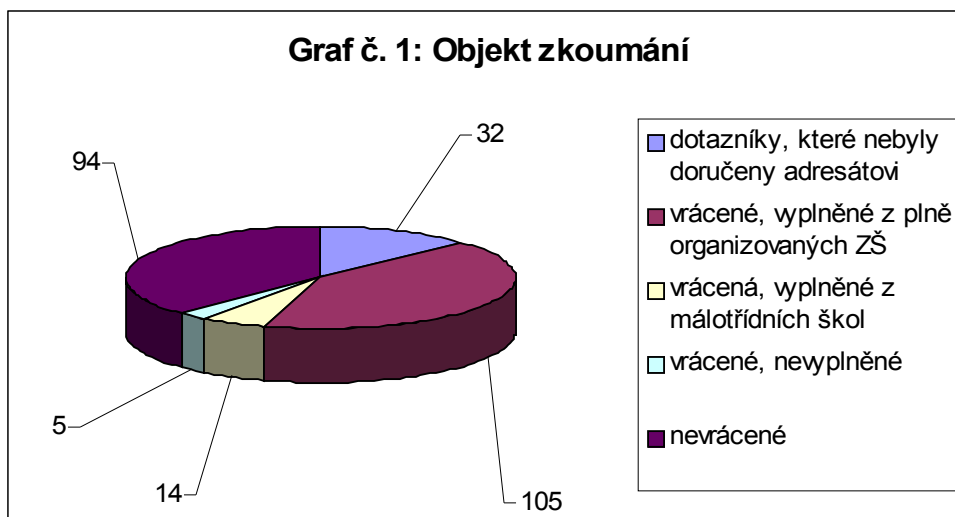
Hlavním zdrojem údajů pro práci byla data z vyplněných dotazníků, které byly zaslány e-mailem s doručenkou na vybraný vzorek 250 základních škol v ČR. Z tohoto počtu bylo 200 škol plně organizovaných a 50 škol malotřídních. 32 zpráv nebylo doručeno, protože uvedené e-mailové schránky nebyly funkční. Dále bylo tedy počítáno s 218 doručenými dotazníky. Pět z navrácených dotazníků nemohlo být použito, protože respondenti je poslali zpět mailem omylem prázdné. Pravděpodobně si ho před vyplňováním neuložili a pak jej poslali beze změn. Vyplněné dotazníky se vrátily ze 105 plně organizovaných základních škol a ze 14 malotřídních základních škol, což znamená celkem 56,88% návratnost.

Výpočet:

$250 - 32 = 218$ doručeno respondentovi

$105 + 14 = 119$ vyplněných + 5 nevyplněných = 124 celkem doručeno od respondenta

Návratnost = $124/218 = 0,5688073 = 56,88\%$

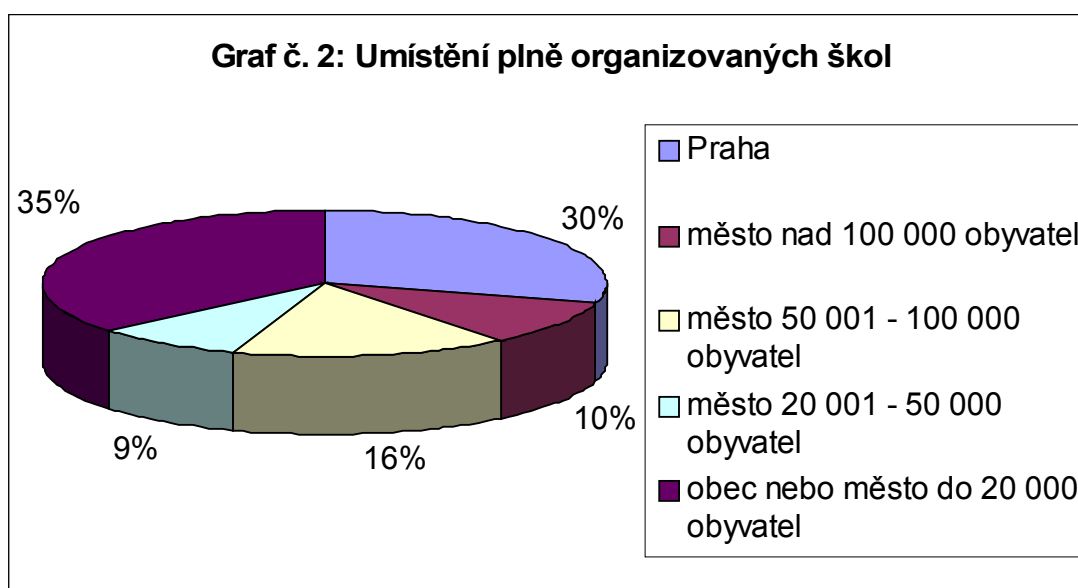
2.1 Identifikační údaje respondentů

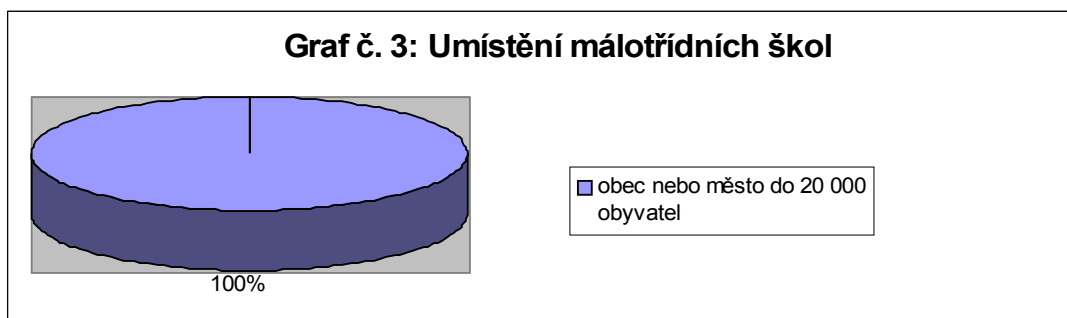
2.2.1 Druhy škol

Práce byla zaměřena na management základních škol, osloveno bylo 250 základních škol.

2.2.2 Umístění škol

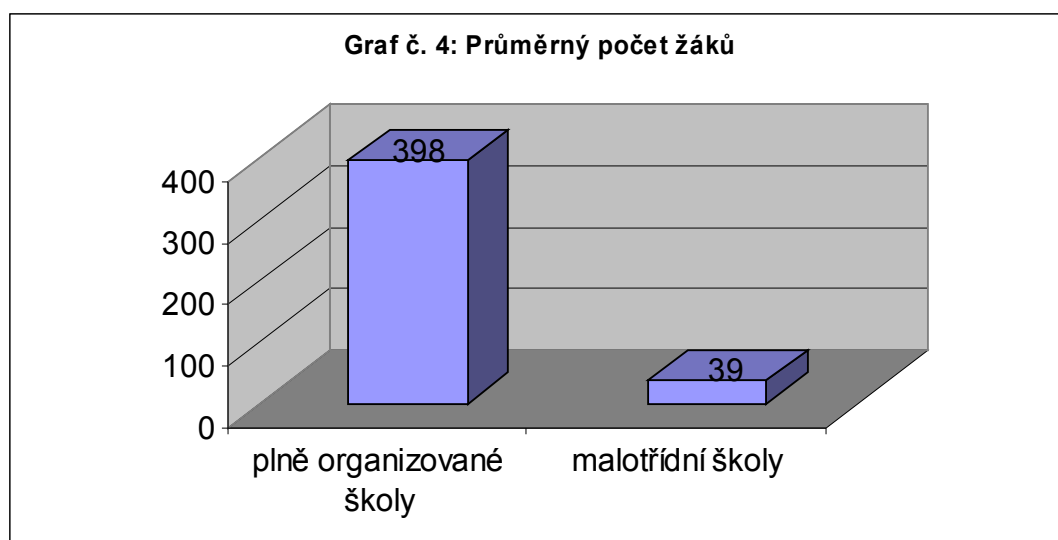
Největší podíl respondentů u plně organizovaných škol byl z regionu Praha a z velkých měst, které mají nad 100 000 obyvatel, dohromady 65%, jak ukazuje graf č. 2. Oslovené malotřídní školy pocházely všechny z menších obcí nebo měst do 20 000 obyvatel (viz. graf č.3).

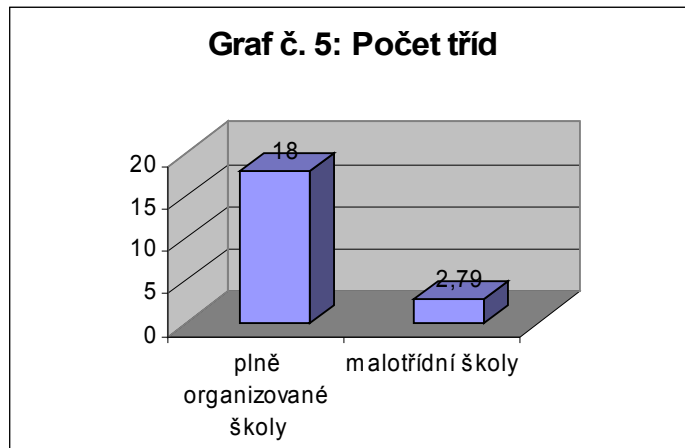
2.2.3 Počet žáků

Na plně organizovaných základních školách byl zjištěn velký rozptyl v počtu žáků od 54 žáků do 1000. Takto nízké či vysoké hodnoty se ve zkoumaném vzorku objevily ojediněle. Průměrný počet žáků na plně organizovaných školách zkoumaného vzorku byl 398 žáků. Na malotřídních školách se počet žáků vyšplhal v průměru na 39 (viz. graf č.4).

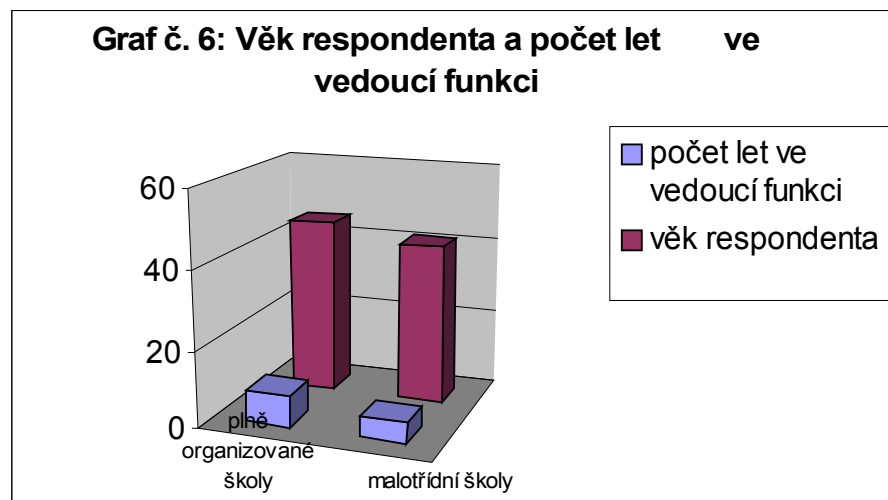
2.2.4 Počet tříd

Počet tříd je závislý na počtu žáků. V plně organizovaných školách bylo v průměru 18 tříd po přibližně 22 žácích, zatímco v malotřídních školách 2,79 třídy na jednu školu a v každé ze tříd 14 žáků (viz graf č.5).

2.2.5 Věk respondenta a počet let ve vedoucí funkci

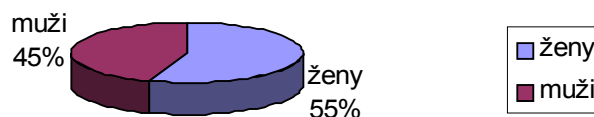
Nejmladší vedoucí pracovníci byli zaznamenáni na malotřídních školách pravděpodobně z důvodu, že se jednalo o jednotřídní školy. Věk nejmladšího vedoucího pracovníka z výzkumného vzorku byl 23 let.

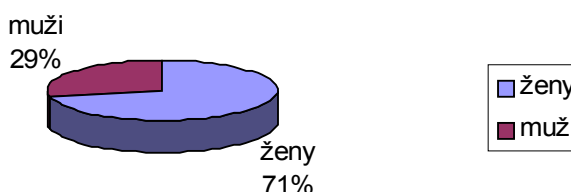
2.2.6 Zastoupení mužů a žen ve vedoucích funkcích na základních školách

Ze zkoumaného vzorku vyplývá, že v tomto případě jsou ženy častěji ve vedoucích pozicích než muži. Na plně organizovaných školách byl poměr žen k mužům 57:46 (viz. graf č.7) a malotřídních školách 10:4 (viz. graf č.8)

Graf č. 7: Zastoupení mužů x žen na plně organizovaných školách

Graf č. 8: Zastoupení muži x ženy na malotřídních školách

2.3 Souhrn zjištěných skutečností

V níže uvedených tabulkách jsou údaje ze základních škol plně organizovaných zobrazeny červeně a z malotřídních škol modře. Celkový údaj je znázorněn černě tučně.

2.3.1 Vybavení kanceláře počítačem nebo notebookem

Dotazovaní vedoucí pracovníci plně organizovaných základních škol mají všichni k dispozici pracovní počítač nebo notebook ve své kanceláři (100%). Velká dostupnost v dnešní době souvisí s klesáním cen na trhu elektroniky, tedy i ICT. Na oslovených malotřídních školách byla situace podobná, 13 ze 14 vedoucích pracovníků mělo k dispozici ve své kanceláři počítač nebo notebook, což je 92,86%. Jeden z vedoucích pracovníků neměl počítač ve své kanceláři, ale v učebně. Jednalo se o jednotřídní školu, takže mu to dle jeho výpovědi nečinilo problém, protože měl počítač k dispozici, kdykoliv potřeboval.

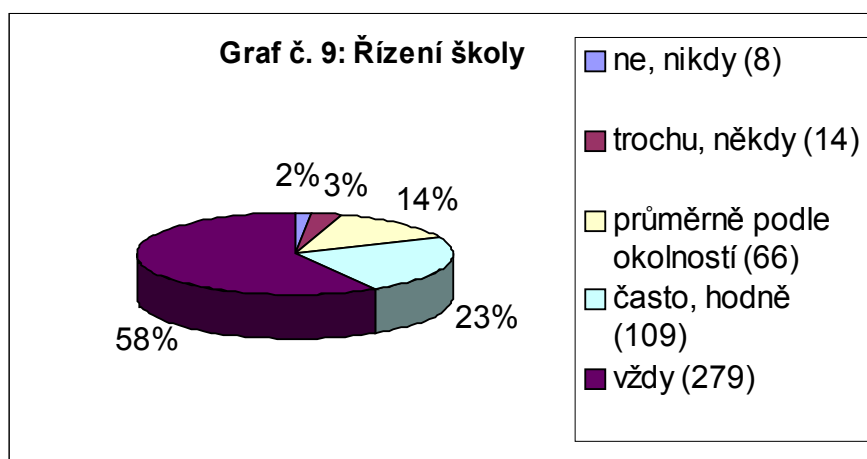
2.3.2 Využívání počítače v oblasti řízení školy

V oblasti řízení školy je vidět, že management využívá informačních technologií zejména při psaní textových dokumentů. Celkem 118 ze 119 respondentů uvedlo, že pracuje s textovými editory průměrně nebo často. Pouze jeden respondent z plně organizované školy uvedl, že s textovými soubory nepracuje, protože je málo technicky dovedný (viz. tabulka č.1).

Tabulka č. 1 Řízení školy	četnosti na škále				
	0	1	2	3	4
textové dokumenty	0	1	5	18	81
textové dokumenty	0	0	0	2	12
celkem	0	1	5	20	93
tabulkové procesory - aktivně	1	5	23	33	43
tabulkové procesory - aktivně	0	1	2	4	7
celkem	1	6	25	37	50
tabulkové procesory pasivně	2	2	16	26	59
tabulkové procesory pasivně	0	0	1	2	11
celkem	2	2	17	28	70
databáze	4	4	15	22	60
databáze	1	1	4	2	6
Celkem	5	5	19	24	66

Ve využívání tabulkových procesorů se již projevila neznalost, 112 respondentů dokáže do předem vytvořených dokumentů doplňovat (např. rozpočet). Sedm respondentů nevytváří dokumenty v tabulkových procesorech, protože jsou málo technicky dovední a jeden z respondentů je vytvářet nepotřebuje. Ve využívání tabulkových procesorů pasivně se počet zvýšil o 43% (Výpočet $7-4=3$; $3/7*100=43$). Z toho vyplývá, že respondenti, kteří neumějí v tabulkových procesorech dokumenty vytvářet, jsou více než z poloviny schopni s vytvořenými dokumenty pracovat.

10 respondentů uvedlo, že v databázových programech téměř nepracují, 2 z důvodů malé technické dovednosti, 7 je nepotřebuje a 1 nevlastní programové vybavení, protože je moc drahé. Cenu v tomto případě nelze brát jak důvod, protože existují volně šiřitelné programy, které můžeme využívat zdarma, např. Open Office, jenž je při správném uložení dokumentu kompatibilní s Microsoft Office. Oba kancelářské balíky zahrnují i databázové programy. Jak využívají respondenti kompletně kancelářský balík programů zobrazuje níže uvedený graf.

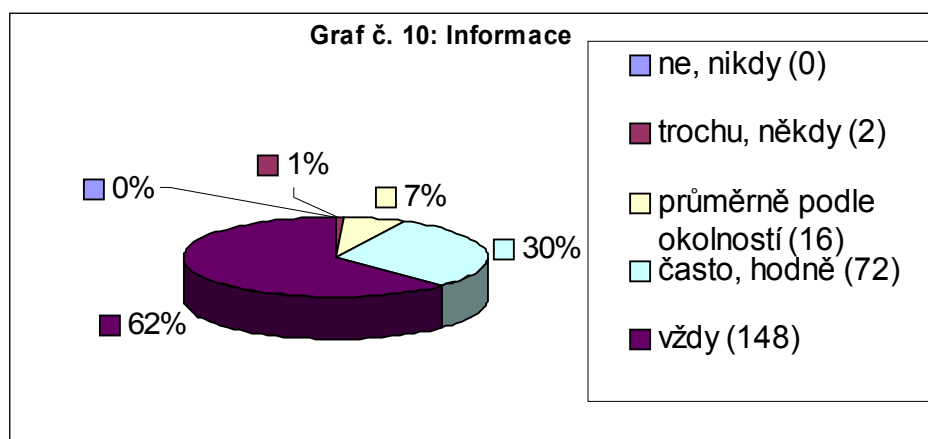

2.3.3 Využívání počítače v oblasti informací

V oblasti informací nastal velký boom koncem 20. století, kdy byl Internet rozveden do škol. Všechny 119 respondentů využívá alespoň průměrně Internet k získávání nových informací. U právního software je situace podobná. Pouze 2 z respondentů uvedli, že ho používají málo, protože ho nepotřebují (viz. tabulka č.2)

Tabulka č.2 informace	četnosti na škále				
	0	1	2	3	4
internet	0	0	3	27	75
internet	0	0	0	2	12
celkem	0	0	3	29	87
právní software	0	2	11	38	54
právní software	0	0	2	5	7
celkem	0	2	13	43	61

V grafu č.10 je zobrazeno, jak jsou počítače využívány managementem školy v oblasti získávání informací.

2.3.4 Využívání počítače v oblasti komunikace

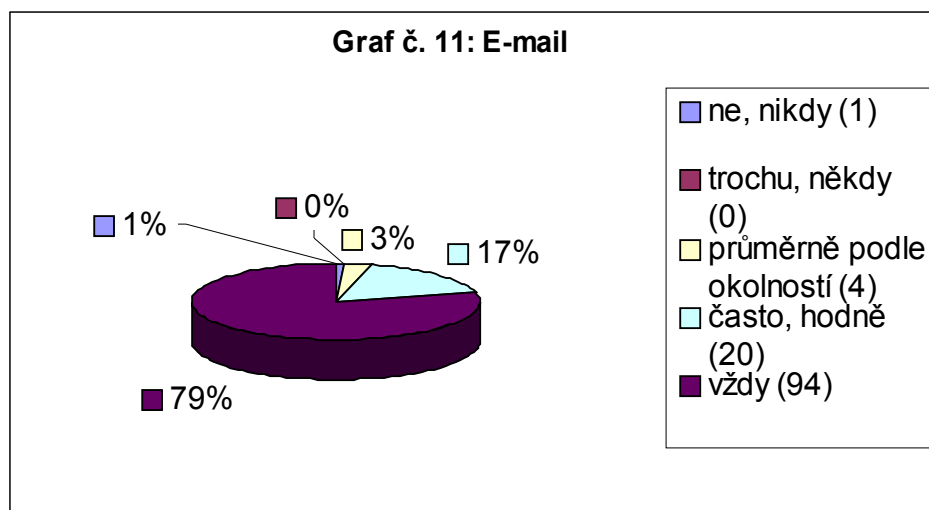
Komunikace v organizaci i navenek je velice důležitá. K účinné a rychlé komunikaci můžeme využít v některých případech ICT.

Tabulka č. 3	četnosti na škále				
	0	1	2	3	4
komunikace					
e-mail	1	0	3	19	82
e-mail	0	0	1	1	12
celkem	1	0	4	20	94
elektronické bankovníctví	27	5	11	14	48
elektronické bankovníctví	4	2	1	1	6
celkem	31	7	22	15	54
třídíče elektronické pošty	31	10	22	17	25
třídíče elektronické pošty	3	3	4	2	2
celkem	34	13	26	19	79
zapojení do sítě	7	2	12	23	61
zapojení do sítě	3	0	3	2	6
celkem	10	2	15	25	67

Vzhledem k tomu, že v této oblasti byly výpovědi respondentů velice odlišné (viz. tabulka č.3), zobrazíme si výsledky šetření pro každý dotaz zvlášť.

e-mail

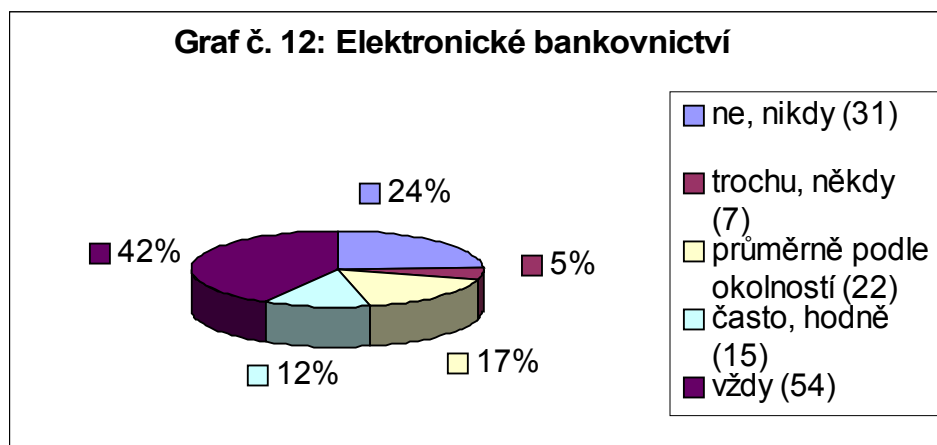
118 respondentů komunikuje pomocí e-mailu průměrně podle okolností nebo častěji. Jeden respondent uvedl, že mailem téměř nekomunikuje z důvodu nepotřebnosti.

elektronické bankovníctví

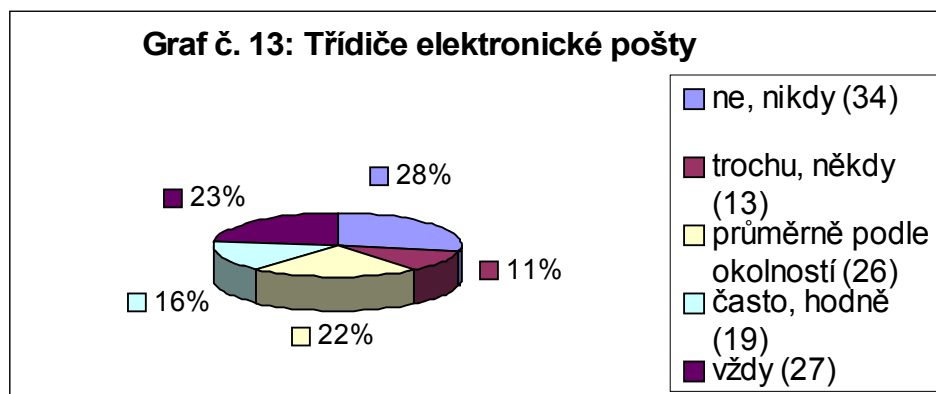
Tento komunikační prostředek za žádných okolností nepoužívá 31 respondentů, což je 24%. Jako důvody uvádějí: nepotřebnost, malá technická dovednost, nejsou přesvědčeni o bezpečnosti systému, nemají důvěru. Čtyři respondenti uvedli jako důvod pověření účetní a ekonomky elektronickým bankovníctvím (viz. graf č.12).

Třídiče pošty

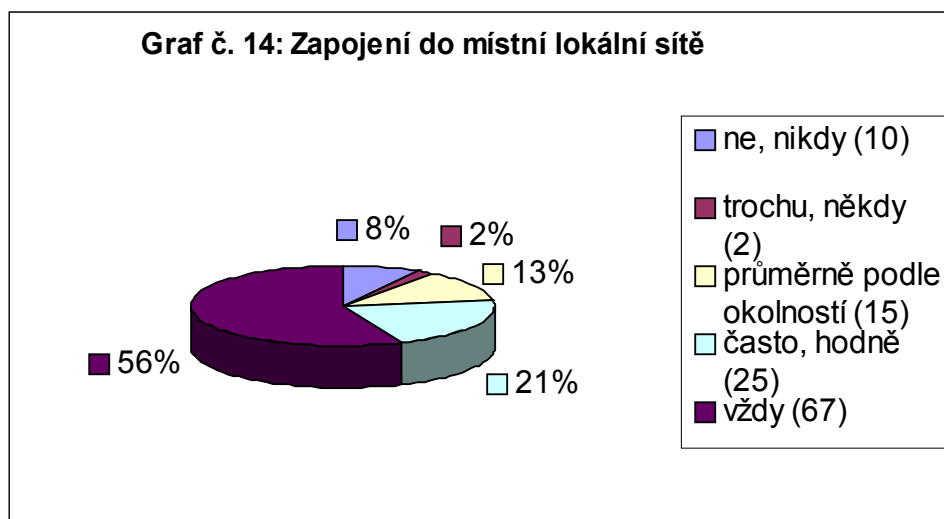
Třídičem pošty se rozumí softwarové řešení, které může fungovat na úrovni serveru nebo uživatele. Na úrovni serveru se jedná o programy, které oddělují od běžné pošty poštu nevyžádanou tzv. spam. Není stoprocentní. Na úrovni uživatele se jedná o poštovního klienta, který nám umožňuje zjednodušit komunikaci prostřednictvím e-mailové korespondence tříděním odeslaných zpráv a konceptů podle různých kritérií např. podle osob, důležitosti, adresátů, skupin atd.

Sondou bylo zjištěno, že 34 respondentů vůbec nevyužívá třídičů elektronické pošty a 13 respondentů je využívá zřídka (viz . graf č.13).

Zapojení do místní lokální sítě

Zapojením do sítě se rozumí místní lokální síť (LAN), kde pedagogičtí pracovníci mohou v případě potřeby komunikovat s vedením školy nebo mezi sebou v případě potřeby prostřednictvím počítačů bez osobního kontaktu (např. Intranet). Tato komunikace je velice vhodná pro velké školy, kde není možný každodenní osobní kontakt s managementem školy. Dále zajišťuje velice rychlý přístup k dokumentům uloženým na síťovém disku prostřednictvím kteréhokoliv počítače zapojeného v místní lokální síti. V 10% školy nevyužívají nebo zřídka kdy využívají možnosti komunikace prostřednictvím místní lokální sítě. Důvodem je málo finančních prostředků na zavedení LAN, někde síť teprve budují a na menších školách mají pocit, že ji nepotřebují (viz. graf č.14).

2.3.5 Prezentace

Pro každou školu je důležité, jak ji vnímá veřejnost. Aktivitu školy je možné prezentovat pomocí pravidelně aktualizovaných www stránek školy. Samozřejmě, že vedení školy v rámci prosazování své školy nahlíží na www stránky ostatní škol snaží se je zpracovat

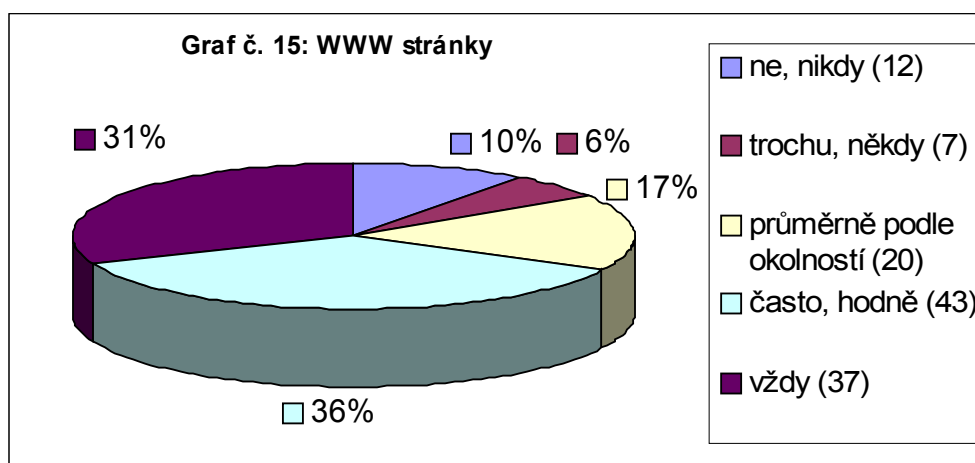
lépe. Další možností škol, jak na sebe upozornit jsou prezentace. K dispozici je několik softwarových produktů k tomuto tématu. Nejznámější z nich je PowerPoint (viz. tabulka č.4).

www stránky

Z výzkumné sondy je zřejmé, že 88% managementu základních škol pracuje s www stránkami. Naopak 10 % nepracuje s www stránkami vůbec. Důvodem je malá technická

Tabulka č. 4	četnosti na škále				
	0	1	2	3	4
prezentace					
www stránky	6	7	16	40	36
www stránky	6	0	4	3	1
celkem	12	7	20	43	37
prezentační software	10	10	28	30	27
prezentační software	3	3	4	3	1
celkem	13	13	32	33	28

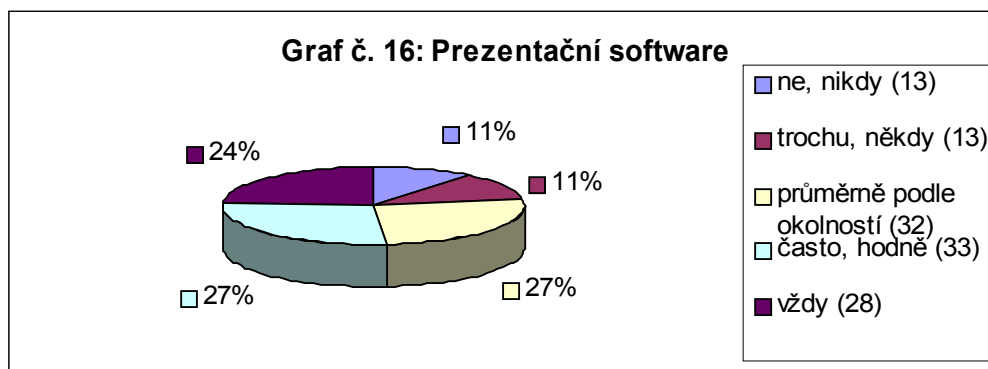
dovednost, delegování na správce sítě, nevybavenost softwarem pro tvorbu www např. FrontPage 2003 nebo neznalost html kódu (viz. graf č.15).

prezentační software

Management škol může využívat prezentační software např. PowerPoint k přípravě reprezentativních dokumentů charakterizujících školu např. na dny otevřených dveří nebo třídní schůzky.

78% respondentů má více než průměrnou zkušenost s využíváním prezentačního software. 11% respondentů zatím prezentační software nikdy nevyužilo.

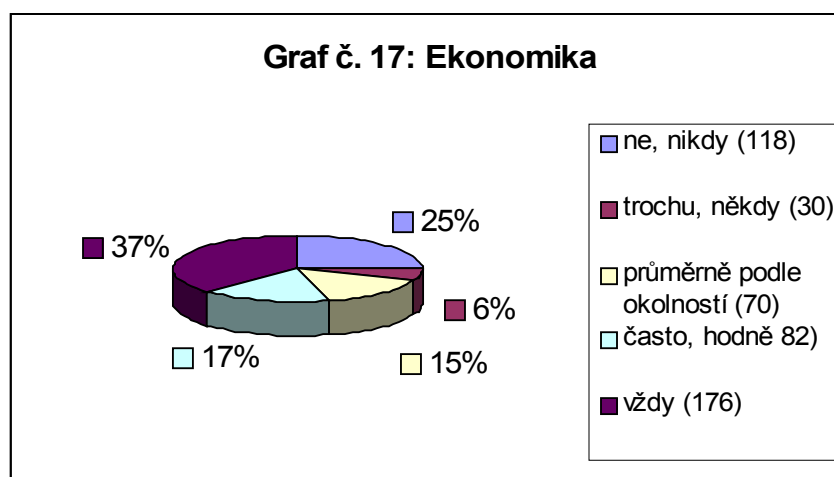

2.3.6 Ekonomika

Oblast ekonomiky se zaměřuje na platy a mzdy, účetnictví, evidenci majetku a rozpočet. Některé z těchto kategorií deleguje vedení školy na své zaměstnance. Na účetnictví a mzdy mají školy z výzkumného vzorku často najaty soukromé firmy.

Tabulka č. 5	četnosti na škále				
	0	1	2	3	4
ekonomika					
PaM	27	6	16	16	40
PaM	3	2	3	4	2
celkem	30	8	19	20	42
účetnictví	32	6	17	11	39
účetnictví	4	2	3	2	3
celkem	36	8	20	13	42
evidence majetku	28	7	14	16	40
evidence majetku	3	1	1	5	4
celkem	31	8	15	21	44
rozpočet	20	6	14	25	40
rozpočet	1	0	2	3	8
celkem	21	6	16	28	48

37% respondentů využívá počítače při řešení ekonomických záležitostí vždy. Čtvrtina respondentů nevyužívá. Důvodem je delegování funkcí na jiné pověřené osoby – ekonom, hospodářka, nepotřebnost a malá technická dovednost při práci s ekonomickým softwarem.

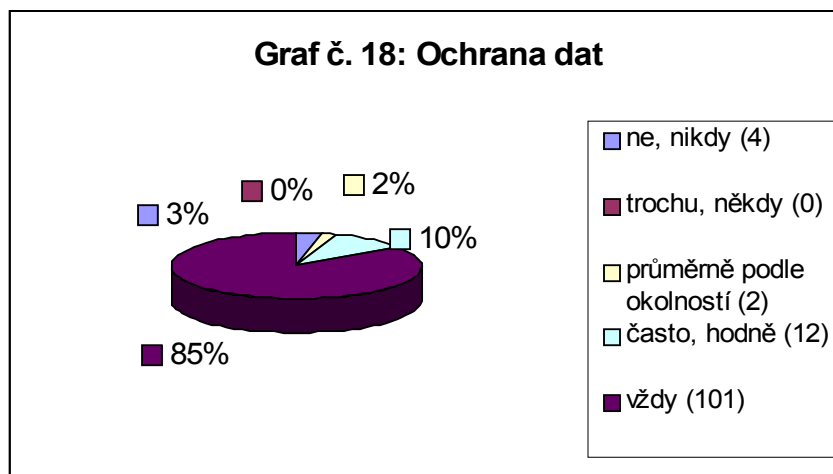
2.3.7 Ochrana dat

Ochrana dat tvoří velice důležitý prvek. Lze na ni nahlížet několika různých úhlů. Z pozice uživatele k ochraně dat slouží různé antivirové programy, které nám ochrání počítač a dokumenty před jejich napadením, tj. například poškozením nebo úplným zničením souboru.

Tabulka č. 6 Ochrana dat	četnosti na škále				
	0	1	2	3	4
antivirový program	3	0	2	9	91
antivirový program	1	0	0	3	10
celkem	4	0	2	12	101

Z tabulky č.6 je zřejmé, že většina respondentů k ochraně svých dat antivirový program používá. Pouze v jednom případě malotřídní školy a na třech plně organizovaných školách antivirové programy nepoužívají.

Uvádějí, že je nepotřebují nebo primárně používají systém MacIntosh.

2.3.8 Další software

Nejčastěji užívaným dalším softwarem jsou Bakaláři, Zákon a disky vydané společností ATRE ke školské legislativě.

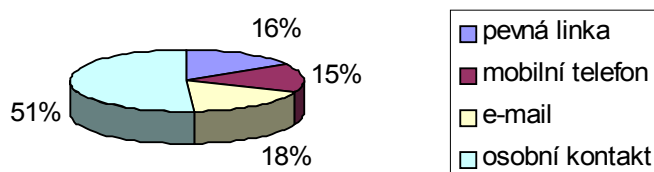
2.3.9 Komunikace s veřejností

Komunikace školy je oboustranná výměna informací mezi školou a příjemcem sdělení. Příjemcem jsou žáci, partneři i široká veřejnost. Cílem komunikace je informování příjemců a získání informací formou zpětné vazby. Proces zpětné vazby nesmí skončit jejím zjištěním ale obsah zpětné vazby se musí viditelně odrazit na další činnosti, aby rostla efektivnost komunikace. Cílem této otázky bylo zjištění, jaké způsoby komunikace jsou preferovány managementem školy malotřídní i plně organizované.

V případě, že je možný osobní kontakt

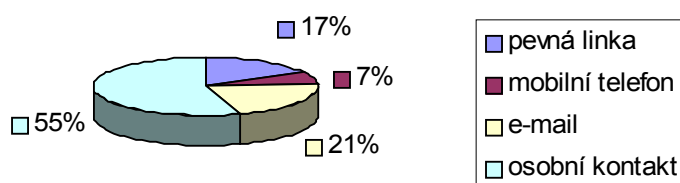
Managementem plně organizovaných základních škol je preferován z 51% osobní kontakt. Pevná linka, mobilní telefon a e-mail mají téměř stejné zastoupení 15% - 18% (viz. graf č.19).

**Graf č. 19: Komunikace s veřejností I
plně organizované školy**

Malotřídní základní školy mají vyšší preferenci osobního kontaktu pravděpodobně protože byly z menších regionů. Vyšší preferenci má také e-mail (21%), zatímco mobilní telefon ke komunikaci používá pouze 7% vedoucích pracovníků. Je to dáno i tím, že v těchto místech mnohdy ještě dle výpovědí respondentů nefunguje mobilní síť (viz. graf č.20).

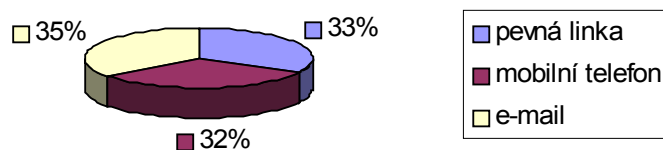
**Graf č. 20 : Komunikace s veřejností I
malotřídní školy**

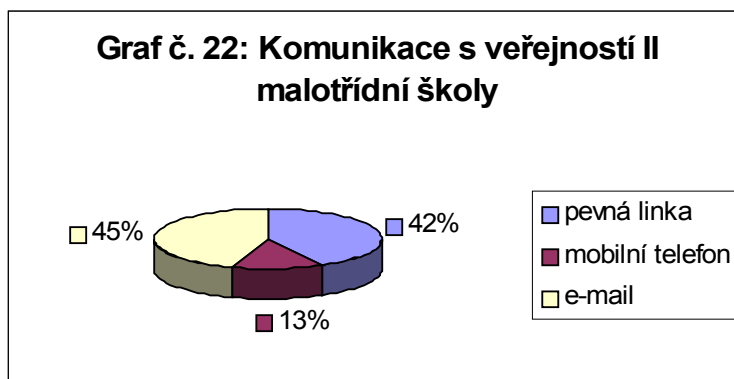
V případě, že není možný osobní kontakt

V případě, že není možný osobní kontakt, tak na plně organizovaných základních školách jsou managementem využívány možnosti v rovnováze od 32% do 35% (viz. graf č.21).

**Graf č. 21 : Komunikace s veřejností II
plně organizované školy**

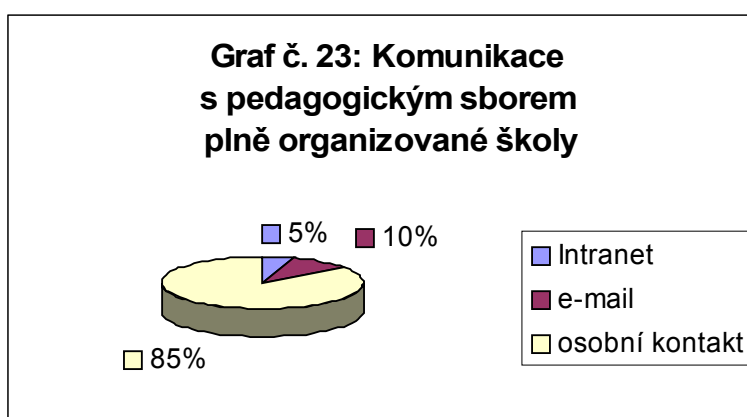

U malotřídních škol 45% respondentů preferuje komunikaci e-mailem, 42% komunikuje prostřednictvím pevné linky. Mobilní telefon je zastoupen pouze 13 % z výše uvedených důvodů.

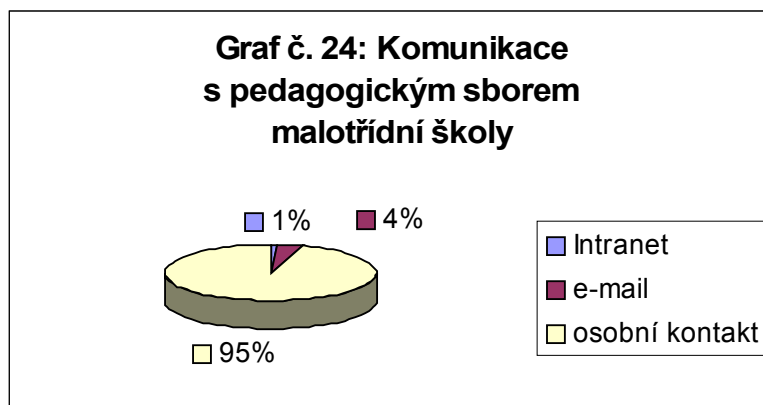
2.3.10 Komunikace s pedagogickým sborem

Komunikace ve škole neprobíhá pouze směrem ven, důležitou součástí je i vnitřní komunikace školy. Mezi hlavní cíle komunikace uvnitř školy patří informovat pracovníky a žáky, motivovat pracovníky a studenty a v neposlední řadě jim vytvářet vhodné podmínky pro práci. Takováto komunikace je nejlepší prostřednictvím osobního kontaktu.

U plně organizovaných škol je osobní kontakt preferován z 85% (viz. graf č.23) a u malotřídních škol je jeho preference ještě vyšší 95% (viz. graf č.24).

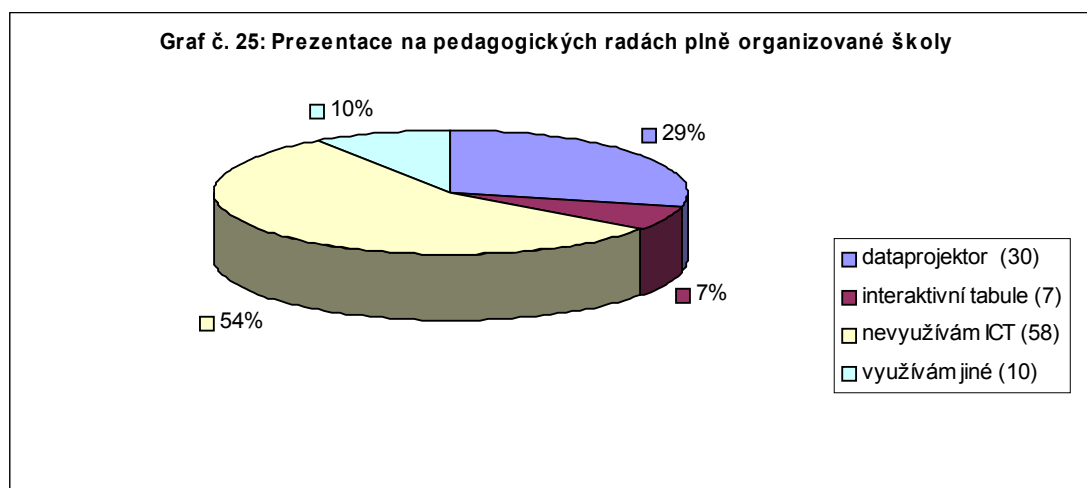

2.3.11 Prezentace na pedagogických radách

Management plně organizovaných škol na pedagogických radách využívá prostředky ICT z 46%. Nejvíce je používán dataprojektor (30%), interaktivní tabule (7%) a 10% jsou využívány jiné prostředky např. flipchart, tabule, zpětný projektor nebo tištěné materiály (viz graf č.25).

Tabulka č. 7		
Prezentace na pedagogických radách	Plně organizované školy	Malotřídní školy
dataprojektor	30	0
interaktivní tabule	7	0
nevyžívám ICT	58	13
vyžívám jiné	10	1

Na malotřídních školách nejsou při pedagogických radách používány ICT. Pouze na jedné malotřídní škole je při pedagogických radách používán osobní PC (viz. tabulka č.7).

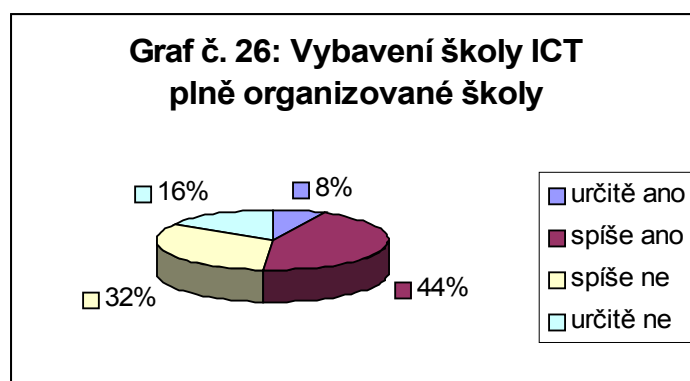

2.3.12 Vybavení školy ICT

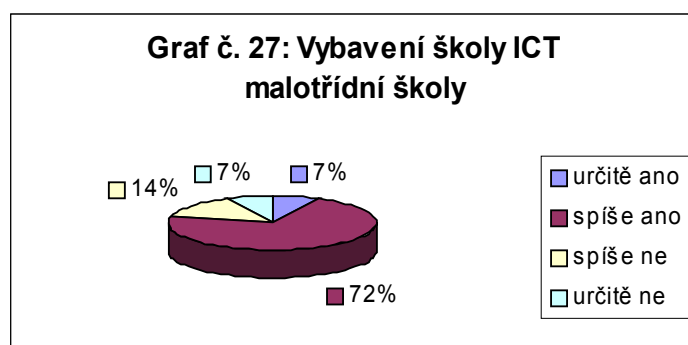
Tabulka č.8 zaznamenává četnosti jednotlivých odpovědí, které charakterizují stav techniky na školách.

Tabulka č. 8		
Je vybavení školy technikou dostačující?	Plně organizované školy	Malotřídní školy
určitě ano	8	1
spíše ano	46	10
spíše ne	34	2
určitě ne	17	1

Z grafu č.26, který zaznamenal stav na plně organizovaných školách vyplývá, že 52% respondentů je spokojeno s vybavením školy technikou, 32% respondentů si myslí, že vybavení není dostatečné a pro 16% respondentů je vybavení školy technikou zcela nedostatečné.

Graf č.27 zaznamenává stav na malotřídních školách, kde je vidět, že 79% vedoucích pracovníků malotřídních škol je spokojených s vybavením technikou a 21% cítí nespokojenost.

Při nespokojenosti s technikou uváděl management škol tyto chyby (viz tabulka č.9):

Tabulka č. 9		
Kde je nutné hledat chybu ve vybavení školy technikou?	Plně organizované školy	Malotřídní školy
nedostatečné krytí finančními zdroji ze strany zřizovatele	74	5
pasivita při získávání dalších zdrojů	14	0
nehospodárné vynakládání stávajících finančních prostředků	3	0
jiný důvod	14	5

V tomto případě se počet odpovědí neshoduje s počtem respondentů, protože respondenti, kteří souhlasili, že je škola dobře vybavena technikou, nemuseli odpovídat.

Celkově malotřídní a plně organizované školy uváděly tyto další důvody:

- nedostatečné krytí finančními prostředky ze strany státu
- nedostatečné rozpočtové prostředky na ONIV
- chybějící prostory pro smysluplnou instalaci ICT
- nehospodárné nakládání s finančními prostředky ze strany státu
- slepota MŠMT
- nesmyslná dotační politika viz. INDOŠ
- nedostatečný zájem (tlak) ze strany učitelů na vedení

2.3.13 A co dál?

Inovace

Nezbytnou podmínkou pro úspěšné řízení školy je vyšší kvalita ve srovnání s konkurencí. Hybnou silou se stávají inovace, tedy kvalitativní změny v cílech, obsahu, metodách a formách, které ve svých důsledcích zvyšují kvalitu vzdělávacího procesu. Jsou základní podmínkou konkurenceschopnosti.

Další vzdělávání

Má-li být informační systém vhodně využíván, je nutná určitá odborná způsobilost. Tento problém se snaží řešit SIPVZ realizací programu Informační gramotnosti na třech úrovních.

- školení Z (základní uživatelské znalosti)
- školení P (školení poučených uživatelů)
- školení S (školení specifických znalostí)

Další možností je Certifikát ECDL.

Hlavní úlohou člověka při práci s ICT je správně dokázat interpretovat informační obsah.

Komunikace školy

Komunikace probíhá uvnitř i vně školy. Osobní komunikace tváří v tvář probíhá každodenně hlavně uvnitř školy a i přes velkou časovou náročnost nese výhodu obousměrného toku informací, vysokou srozumitelnost a rychlou zpětnou vazbu. Komunikovat můžeme i jinými způsoby, tj. pomocí informačních a komunikačních technologií. Klasické dopisy začínají ustupovat a nahrazuje je elektronická výměna dat. V dalším období se manažer pravděpodobně neobejde bez elektronického podpisu.

Ochrana zdraví

Při práci s ICT nesmíme zapomínat na svoje zdraví. Proto bychom měli chránit svůj zrak a pohybový aparát (1, XVII-XVIII):

- obrazovku mít přímo před sebou
- vzdálenost obrazovky minimálně 50 cm od očí
- horní okraj obrazovky ve výši očí
- pokud máme vadu zraku, používat vhodné filtry
- nastavit vhodnou úroveň jasu a barvy
- výšku sedadla nastavit tak, aby paže svíraly tupý úhel
- klávesnici a myš umístit ve výši pupeční jamky
- zápěstí podkládat podložkou, aby ruce v zápěstí nebyly ohnuty nahoru
- židle by měla umožnit mírné zvednutí pánve
- zádová opěrka by měla kopírovat bederní prohnutí zad
- dodržovat relativní vlhkost vzduchu

ZÁVĚR

Využívání ICT managementem plně organizovaných základních škol a malotřídních základních škol se výrazně neliší. Management škol ze zkoumaného vzorku má ve všech případech k dispozici pracovní počítač ve své kanceláři nebo v učebně. Využívá ho hlavně k tvorbě dokumentů a ke komunikaci. Z uvedených druhů komunikace management školy preferuje osobní kontakt ve vztahu k pedagogům i k veřejnosti. V případě, že není možný osobní kontakt, komunikuje e-mailem nebo prostřednictvím pevné linky. Byl zjištěn patrný rozdíl v komunikaci prostřednictvím mobilního telefonu. Management malotřídních škol ho využívá málo, protože v místě není signál.

Výzkumná sonda přinesla tato zjištění:

Byla potvrzena hypotéza č.1, že management školy je dostatečně vybaven prostředky ICT a umí je využívat jako pracovní nástroje.

Byla potvrzena i hypotéza č.2. V současné době 34% manažerů z výzkumného vzorku ještě nevyužívá třídiče elektronické pošty.

Na základě zjištěných skutečností bych doporučila vytvoření vlastní koncepce rozvoje informačních a komunikačních technologií ve škole.

I když informační a komunikační technologie umožňují využívat vysoce sofistikované postupy, role člověka je nadále nezastupitelná. Vzhledem k tomu, že rostou požadavky na připravenost žáků v oblasti ICT, je nutné, aby vedení škol byla v této oblasti výrazným průkopníkem a to nejen jako pasivní uživatel, ale i jako iniciátor změn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- (1) *Bezpečnost práce s počítačem*. Učitelské noviny, 2006, roč. 109, č. 14-15, s. XIII-XVIII.
ISSN 0139-5718
- (2) BRDIČKA, B. *Role internetu ve vzdělávání: studijní materiál pro učitele snažící se uplatnit moderní technologie ve vzdělávání*. Kladno: AISIS, 2003
ISBN 80-239-0106-0
- (3) COZLOVÁ, S. *Využití počítače v podmínkách řízení mateřské školy*. Praha: 2003.
- (4) DRUCKER, P.F. *Drucker na každý den: 366zamyšlení a podnětů, jak dělat správné věci*. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2006.
ISBN 80-7261-140-2

- (5) *Evropská unie a vzdělávání – příloha Učitelství novin 22-23/2003*. Praha: červen 2003.
ISSN 0139-5718
- (6) KAPOUNOVÁ, J. *Používání informační a komunikační technologie ve výuce*. Ostrava: Pedagogická fakulta OU, 1999.
ISBN 80-7042-145-2
- (7) NEGROPONTE, N. *Digitální svět*. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2001.
ISBN 80-7261-046-5
- (8) PALÁN, Z. *Výkladový slovník: Lidské zdroje*. Praha: Academia, 2002.
ISBN 80-200-0950-7
- (9) PITRA, Z. *MANAGEMENT II: Management financí. Management informačních systémů*. Praha: UNIPRESS, 2003.
ISBN 80-86744-09-4
- (10) RÁŽ, M. *Informace a klíčové dovednosti v procesu řízení změn*. Praha: 2004.
- (11) SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy*. Praha: ASPI, 2006.
ISBN 80-7357-176-5
- (12) VEBER, J. *Management: základy, prosperita, globalizace*. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2003.
ISBN 80-7261-029-5
- (13) VODÁČEK, L.; VODÁČKOVÁ, O. *Management: teorie a praxe v informační společnosti*. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2005.
ISBN 80-7261-041-4
- (14) VOŘÍŠEK, J. *Strategické řízení informačního systému a systémová integrace*. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2006.
ISBN 80-85943-40-9
- (15) *Všeobecná encyklopedie ve čtyřech svazcích: 2. díl*. Praha: Nakladatelský dům OP, 1996, 4 svazky.
ISBN 80-85841-33-9
- (16) ŽÁK, a kol. *Velká ekonomická encyklopedie*. Praha: Linde, 2002.
ISBN 80-7201-381-5

PŘÍLOHY

Příloha č.1

Vážené kolegyně a kolegové,

ve své bakalářské práci se zaměřuji na problematiku využívání informačních a komunikačních technologií managementem školy podle typu, velikosti, počtu žáků apod. Téma mé práce má název: **Využití ICT managementem školy.**

Prosím o Vaše vyjádření k níže uvedeným 10 otázkám, které mi pomohou zmapovat situaci na jednotlivých školách z hlediska daného tématu.

U některých dotazů je třeba správnou odpověď vyznačit (můžete i více variant), někde je nutné si vybrat stupeň hodnocení ze škály, někde je třeba uvést procenta či konkrétní údaj.

Škála odpovědí: 0 ne nebo nikdy (pokud zvolíte 0 nebo 1 uveďte důvod)
                                  1 trochu nebo někdy
                                  2 průměrně podle okolností
                                  3 často, hodně
                                  4 prakticky vždy

Za vyplnění předem děkuji. Andrea Kroftová

1. Jste škola

- a) Základní plně organizovaná
- b) Základní škola malotřídní

2. Umístění Vaší školy

- a) Praha
- b) Město nad 100 000 obyvatel
- c) Město nad 50 000 obyvatel
- d) Město nad 20 000 obyvatel
- e) Město, obec do 20 000 obyvatel

3. Počet žáků: .....

Počet tříd:.....

Věk respondenta.....

Počet let ve vedoucí funkci.....

Muž – Žena (nehodící se škrtněte)

4. Ve své kanceláři mám k dispozici vyhovující počítač nebo notebook

- a) ano
- b) ne

pokud ne, z důvodů: finančních nepotřebuji jiných (jakých)

pokud ano, využívám jej k těmto účelům:

Řízení školy

4.1 textové editory (vytváření dokumentace školy atd.)

0 1 2 3 4

důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.2 tabulkové procesory – aktivně (tvoření grafů, seznamů, tabulek)

0 1 2 3 4

důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

tabulkové procesory – pasivně (vyplnění tabulek např. rozpočet)

0 1 2 3 4

důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.3 databáze (evidence dětí, zaměstnanců)

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

informace

4.4 internet

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.5 právní software (zákony, vyhlášky)

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

komunikace

4.6 e-mail

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.7 elektronické bankovníctví

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.8 třídíče elektronické pošty

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.9 zapojení do sítě

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

prezentace

4.10 www stránky (prezentace školy)

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

4.11 Power point (prezentační software)

0 1 2 3 4
důvod pro 0-1: nepotřebuji malá technická dovednost jiný (jaký)

ekonomika

4.12 PaM

0   1   2   3   4
důvod pro 0-1: nepotřebuji   malá technická dovednost   jiný (jaký)

4.13 účetnictví

0   1   2   3   4
důvod pro 0-1: nepotřebuji   malá technická dovednost   jiný (jaký)

4.14 evidence majetku

0   1   2   3   4
důvod pro 0-1: nepotřebuji   malá technická dovednost   jiný (jaký)

4.15 rozpočet

0   1   2   3   4
důvod pro 0-1: nepotřebuji   malá technická dovednost   jiný (jaký)

ochrana dat

4.16 antivirový program

0   1   2   3   4
důvod pro 0-1: nepotřebuji   malá technická dovednost   jiný (jaký)

5. Vypište prosím další software využívaný pro řídicí práci:

6. Pro komunikaci s veřejností,

6.1 v případě že je možný osobní kontakt, využívám (uved'te v procentech):

- a) pevnou linku.....
- b) mobilní telefon.....
- c) e-mail.....
- d) osobní kontakt.....

6.2 v případě že není možný osobní kontakt, využívám (uved'te v procentech):

- a) pevnou linku.....
- b) mobilní telefon.....
- c) e-mail.....

7. Pro komunikaci s pedagogickým sborem využívám (uved'te v procentech):

- a) intranet .....
- b) email .....
- c) osobní kontakt .....

8. Pro prezentace na pedagogických radách využívám

- a) dataprojektor
- b) interaktivní tabuli
- c) nevyžívám ICT
- d) využívám jiné, jaké.....

9. Považujete za dostačující vybavení Vaší školy prostředky výpočetní, audiovizuální, ...
techniky?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

10. Kde je nutné hledat chybu v případě nedostačujícího vybavení výše uvedenými
prostředky?

- a) nedostatečné krytí finančními zdroji ze strany zřizovatele
- b) pasivita při získávání dalších zdrojů
- c) nevhodné vynakládání stávajících finančních prostředků
- d) jiný důvod: .....

Ještě jednou děkuji za vyplnění a zaslání mailem zpět: andrea@klubmorcat.cz,
andrea5@post.cz

Andrea Kroftová

PŘÍLOHA Č. 2 (malotřídní školy)	četnost na škále				
	0	1	2	3	4
využívání počítače k účelům:	0	1	2	3	4
řízení školy					
textové dokumenty (vytváření dokumentace školy atd.)	0	0	0	2	12
tabulkové procesory - aktivně (tvoření grafů, seznamů, tabulek)	0	1	2	4	7
tabulkové procesory pasivně (vyplnění tabulek např. rozpočet)	0	0	1	2	11
databáze (evidenze dětí, zaměstnanců)	1	1	4	2	6
informace					
internet	0	0	0	2	12
právní software (zákony, vyhlášky)	0	0	2	5	7
komunikace					
e-mail	0	0	1	1	12
elektronické bankovníctví	4	2	1	1	6
řidiče elektronické oišty	3	3	4	2	2
zapojení do sítě	3	0	3	2	6
prezentace					
www stránky	6	0	4	3	1
prezentační software (např. Microsoft PowerPoint)	3	3	4	3	1
ekonomika					
PaM (platy a mzdy)	3	2	3	4	2
účetnictví	4	2	3	2	3
evidence majetku	3	1	1	5	4
rozpočet	1	0	2	3	8
ochrana dat					
antivirový program	1	0	0	3	10

PŘÍLOHA Č. 3 – Základní školy plně organizované	četnost na škále				
	0	1	2	3	4
využívání počítače k účelům:	0	1	2	3	4
Řízení školy					
textové dokumenty (vytváření dokumentace školy atd.)	0	1	5	18	81
tabulkové procesory - aktivně (tvoření grafů, seznamů, tabulek)	1	5	23	33	43
tabulkové procesory pasivně (vyplnění tabulek např. rozpočet)	2	2	16	26	59
databáze (evidence dětí, zaměstnanců)	4	4	15	22	60
informace					
internet	0	0	3	27	75
právní software (zákony, vyhlášky)	0	2	11	38	54
komunikace					
e-mail	1	0	3	19	82
elektronické bankovníctví	27	5	11	14	48
třídače elektronické pošty	31	10	22	17	25
zapojení do sítě	7	2	12	23	61
prezentace					
www stránky	6	7	16	40	36
prezentační software (např. Microsoft PowerPoint)	10	10	28	30	27
ekonomika					
P a M (platy a mzdy)	27	6	16	16	40
účetnictví	32	6	17	11	39
evidence majetku	28	7	14	16	40
rozpočet	20	6	14	25	40
ochrana dat					
antivirový program	3	0	2	9	91

